

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy w S. w sprawie z wniosku S. S. przy udziale R. S. o podział majątku wspólnego (sygn. akt I Ns 261/11):

I/ ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie S. S. i uczestnika postępowania R. S. wchodzi:

- kwota odpowiadająca wartości wkładów wniesionych do spółki cywilnej prowadzonej pod nazwą P.H.U. (...) s.c. S. i R. S. o wartości 92.905,15 zł (dziewięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset pięć złotych piętnaście groszy)
- prawo wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położonej w D., dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) o wartości 57.000 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy złotych)
- wyposażenie mieszkania przy ul. (...) w I. o wartości 5.000 zł (pięć tysięcy złotych)
- osobowy C. (...) rocznik 2002 o wartości 14.000 zł (czternaście tysięcy złotych);

II/ dokonał podziału majątku wspólnego opisanego w pkt 1/ postanowienia w ten sposób, że:

a/ na wyłączną własność wnioskodawczynie S. S. przyznaje:

- kwota odpowiadająca wartości wkładów wniesionych do spółki cywilnej prowadzonej pod nazwą P.H.U. (...) s.c. S. i R. S. o wartości 92.905,15 zł (dziewięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset pięć złotych piętnaście groszy)
- samochód osobowy C. (...) rocznik 2002 o wartości 14.000 zł (czternaście tysięcy złotych)

b/ ma wyłączną własność uczestnika postępowania R. S.

- prawo wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położonej w D., dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr KO 1D/00031084/5 o wartości 57.000 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy złotych)
- wyposażenie mieszkania przy ul. (...) w I. o wartości 5.000 zł (pięć tysięcy złotych);

III/ ustalił, iż wnioskodawczynie S. S. dokonała spłaty wspólnych długów z tytułu zobowiązań związanych z prawem wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położonej w D., dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr KO 1D/00031084/5 w kwocie 48.333,23 zł (czterdzieści osiem tysięcy trzysta trzydzieści trzy złote dwadzieścia trzy grosze);

IV/ ustalił, iż wnioskodawczynie S. S. dokonała spłaty wspólnych długów z tytułu umowy kredytu zaciągniętego na zakup pojazdu C. (...) rocznik 2002 w kwocie 37.789,92 zł (trzydzieści siedem tysięcy siedemset osiemdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) i oddała wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie tychże spłat;

V/ ustalił, iż z majątku wspólnego zostały poczynione na nakłady na majątek osobisty uczestniczka postępowania R. S. w postaci remontu i adaptacji części budynku mieszkalnego położonego przy ul. (...) w I. o wartości 65.800 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy osiemset złotych);

VI/ oddalił wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie nakładów poczynionych na nabycie udziału w nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w I. przy ul. (...);

VII/ oddalił wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie nakładów na uiszczenie mandatów w kwocie 417,60 zł (czteryście siedemnaście złotych sześćdziesiąt groszy);

VIII/ oddalił wniosek wnioskodawczyni o rozliczenie zarobków uzyskanych przez uczestnika postępowania w okresie od 19 września 2007 r. do 13 czerwca 2008 r. w kwocie 89.038 koron duńskich (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy trzydzieści osiem koron duńskich);

IX/ oddalił wniosek uczestnika postępowania R. S. o zasądzenie na jego rzecz od wnioskodawczyni S. S. połowy zysków uzyskanych z prowadzenia ośrodka wypoczynkowego;

X/ oddalił wniosek wnioskodawczyni o rozliczenie spłaty kwoty 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) pożyczki oraz wydatków z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika postępowania w kwocie 9.750 zł (dziewięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych);

XI/ zasądził od uczestnika postępowania R. S. na rzecz wnioskodawczyni S. S. tytułem spłaty kwotę 34.614,04 zł (trzydzieści cztery tysiące sześćset czternaście złotych cztery grosze) płatną w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia;

XII/ ustalił, iż koszty postępowania oraz nieuiszczone koszty sądowe wnioskodawczyni S. S. i uczestnik postępowania R. S. ponoszą po połowie pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach.

S. S. i E. S. (1) zawarli związek małżeński w dniu 11 stycznia 1992 r. Przed zawarciem małżeństwa nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Zamieszkali razem w I. w domu należącym do rodziców R. S. przy ul. (...).

W 1999 r. został przeprowadzony remont domu posadowionego na działce znajdującej się przy ul. (...) w I.. W pracach remontowych pomagał brat S. P. K., który razem z R. S. wykonał prace adaptacyjne poddasza - docieplenie dachu, rozebranie ścian działowych i postawienie nowych, położenie kabli instalacji elektrycznej, montaż drzwi, wykonanie łazienki (montaż prysznic i toalety). Przy pracach remontowych pomagali również pracownicy zatrudnieni w ośrodku wypoczynkowym.

E. S. (2) w związku z remontem poniosła koszt w kwocie 10.000 zł.

Za pomoc przy prowadzonych pracach P. K. otrzymał 1.000 zł.

Na terenie nieruchomości przy ul. (...) w I. wykonano także ogrodzenie, otynkowano budynek gospodarczy i modernizację systemu ogrzewania. R. K. pomagał w instalowaniu grzejników.

S. S. i E. S. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod firmą PHU (...) s.c. w I. prowadzili, zakupiony w dniu 16 maja 2001 r. do (...) Spółdzielni (...), ośrodek (...) w I., na który składało się mniejsze i większe domki wyposażone w lodówki, czajniki elektryczne, mikrofalę i łóżka, a także kuchnia wraz ze stołówką, plac zabaw, miejsce do rozpalenia ogniska, parkingi i budynki gospodarcze.

R. S. zarządzał prowadzonymi dla spółki rachunkami bankowymi.

W dniu 10 maja 2002 r., po przeprowadzeniu przetargu, PHU (...) s.c. S. i R. S. zawarła z Nadleśnictwem Ł. umowę najmu gruntu Camping stanowiący działkę nr (...) w I. na okres od dnia 15 maja 2002 r. do dnia 15 maja 2003 r.

Na mocy umowy z dnia 7 listopada 2002 r. R. S. działający w imieniu własnym i siostry E. K., S. S. i M. S. nabyli prawo własności nieruchomości niezabudowanej stanowiącej działkę nr (...) o obszarze 599 m² - E. K. w udziale do 1/6 części, R. S. w udziale do 1/6 części, a M. S. w udziale 4/6 części. Co do R. S. zaznaczono, że nabycia dokonuje on z pieniędzy pochodzących z majątku odrębnego.

W dniu 27 marca 2003 r. PHU (...) s.c. S. i R. S. zawarła z Nadleśnictwem Ł. umowę najmu gruntu stanowiącego działkę nr (...) w I. na okres od dnia 15 maja 2003 r. do dnia 15 maja 2004 r.

W dniu 9 maja 2005 r. PHU (...) s.c. S. i R. S. zawarła z Nadleśnictwem Ł. umowę najmu działki nr (...) w I. na okres od dnia 16 maja 2005 r. do dnia 16 maja 2010 r.

W dniu 23 sierpnia 2004 r. R. S. podpisał umowę prowadzenia dla niego rachunku bankowego nr (...) i nr (...).

W dniu 16 czerwca 2006 r. R. S. działając w imieniu PHU (...) s.c. R. S. i S. S. zawarł z (...) S.A. z siedzibą we W. umowę leasingu operacyjnego nr (...) na okres 48 miesięcy, którego przedmiotem było wyposażenie - meble, które miało być nabyte od PHU (...) w K. oraz umowę leasingu operacyjnego nr (...) na okres 48 miesięcy, którego przedmiotem był sprzęt gastronomiczny, który miał być nabyte od PHU (...) w K..

W dniu 3 lipca 2006 r. (...) S.A. z siedzibą we W. nabył od PHU (...) w K. meble za łączną kwotę 26.766,80 zł oraz sprzęt gastronomiczny za łączną cenę 33.867,20 zł.

W dniu 9 listopada 2006 r. S. S. i R. S. zawarli umowę kredytu nr (...) w kwocie 35.128,42 zł w celu zakupu samochodu osobowego marki C. (...) (rok produkcji 2002) za cenę 36.000 zł. Ustalono, że spłata nastąpi w 72 miesięcznych równych ratach

- pierwsza rata miała być zapłacona do dnia 15 grudnia 2006 r. a ostatnia do dnia 10 listopada 2012 r., przy czym pierwsza rata wynosiła 756,69 zł, raty od drugiej do siedemnastej wynosiły po 695,75 zł, a kolejne po 710,78 zł, a ostatnia wynosiła 709,43 zł.

Spłata kredytu następowała z rachunku bankowego. prowadzonego dla S. S. i R. S..

W dniu 24 marca 2007 r. P. K. przekazał na rachunek bankowy prowadzony dla S. S. i R. S. kwotę 2.000 zł.

W dniu 3 lipca 2007 r. z rachunku bankowego prowadzonego dla R. S. i S. S. na rachunek prowadzony dla R. S. zostały przelane środki pieniężne w kwocie 13.000 zł.

R. S. poinformował S. S., że planuje związać się z inną kobietą.

W dniu 19 września 2007 r. S. S. zgłosiła w Komendzie Powiatowej Policji w S. zaginięcie R. S. w dniu 18 września 2007 r. - zostawił klucze i odjechał. R. S. skontaktował się z żoną w październiku 2007 r., by poinformować ją, że już nie wróci i da jej upoważnienia, aby zakończyć jego udział w ramach działalności gospodarczej - w tym celu udzielił jej stosownego pełnomocnictwa.

Od dnia 18 września 2007 S. S. samodzielnie prowadziła ośrodek wypoczynkowy w I. i korzystała z rachunku bankowego prowadzonego dla niej i R. S..

W okresie od dnia 4 grudnia 2007 r. do dnia 4 czerwca 2008 r. oraz od dnia 5 czerwca 2008 r. do dnia 4 września 2008 r. R. S. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) 247 (...) w Szwecji. W okresie tym zarobił łącznie 89.038 koron duńskich.

Na mocy umowy z dnia 9 stycznia 2008 r. S. S. działając w imieniu własnym i w imieniu męża R. S. oraz K. Z. i A. Z. znieśli współużytkowanie wieczyste gruntu i współwłasność budynku ustalając, że użytkowanie wieczyste działki nr (...) i prawo własności posadowionego na niej budynku przysługuje K. Z. i A. Z., a użytkowanie wieczyste działki nr (...) przysługuje S. S. i R. S..

W dniu 16 stycznia 2008 r. w związku z zakończeniem umowy leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 16 czerwca 2006 r. S. S. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) zawarła z (...) S.A. z siedzibą we W. nową umowę leasingu operacyjnego nr (...), której przedmiotem było wyposażenie - meble, których dostawcą był PHU (...) w K.. Nadto w dniu 16 stycznia 2008 r. w związku z zakończeniem umowy leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 16 czerwca 2006 r. S. S. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) zawarła z (...) S.A. z siedzibą we W. nową umowę leasingu operacyjnego nr (...), której przedmiotem był sprzęt gastronomiczny, którego dostawcą był PHU (...) w K..

W dniu 6 lutego 2008 r. Skarb Państwa - Nadleśnictwo Ł. zawarł ze S. S. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) aneks nr (...) do umowy najmu gruntu (...) z dnia 9 maja 2005 r. dotyczącej działki nr (...) w I., na którym prowadzony był ośrodek wypoczynkowy, na mocy którego nastąpiła zmiana najemcy z PHU (...) s.c. na PHU (...).

W dniu 13 lutego 2008 r. S. S. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) nabyła od PHU (...) s.c. S. i R. S.:

- sprzęt za łączną kwotę 18.178 zł, przy czym płatność miała być dokonana gotówką w dniu 13 lutego 2008 r.,
- piecyk gazowy i domek campingowy A. za łączną kwotę 7.320 zł, przy czym płatność miała być dokonana gotówką w dniu 13 lutego 2008 r.,
- cztery domki campingowe A., siedem domków campingowych B., budynek umywalki, budynek stołówek i inwestycję w kanalizacji za łączną kwotę 74.960 zł,
- samochód o nr rej. (...) za kwotę 500 zł,
- samochód marki P. (...) o nr rej. (...) za kwotę 7.320 zł.

(...) s.c. S. i R. S., S. S. działając w imieniu własnym i w imieniu R. S., podjęli uchwałę o zakończeniu i rozwiązaniu spółki cywilnej w dniu 14 lutego 2008 r.

Stan wyposażenia, środków trwałych i towarów handlowych określono na o.

W dniu 14 lutego 2008 r. P. K. przekazał na rachunek bankowy prowadzony dla S. S. i R. S. kwotę 10.000 zł.

W dniu 19 marca 2008 r. S. S. zapłaciła kwotę 308,80 zł tytułem kosztów nieopłaconego przez R. S. postoju samochodu marki P. o nr rej. (...).

Na mocy umowy z dnia 13 czerwca 2008 r. pomiędzy S. S. a R. S. ustanowiona została rozdzielność majątkowa od dnia zawarcia umowy.

W dniu 13 czerwca 2008 r. na rachunku bankowym nr (...) prowadzonym dla R. S. i S. S. była zgromadzona kwota 1.536,17 zł.

W dniu 7 lipca 2008 r. z rachunku bankowego prowadzonego dla R. S. na rachunek prowadzony dla P. K. zostały przelane środki pieniężne w kwocie 12.900 zł.

S. S. przekazała P. K. kwotę 3.600 zł tytułem wcześniej udzielonej pożyczki, co stanowiło spłatę całości wcześniej pożyczonych pieniędzy.

W dniu 11 sierpnia 2008 r. S. S. dokonała zapłaty czwartej raty podatku od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) w kwocie 627 zł, dodatkowo płacąc 7 zł tytułem odsetek.

W dniu 18 listopada 2008 r. S. S. zapłaciła kwotę 108,80 zł tytułem kosztów nieopłaconego przez R. S. postoju samochodu marki C. o nr rej. (...).

Pismem z dnia 11 grudnia 2008 r. S. S. i R. S. zostali poinformowani o wypowiedzeniu dotychczasowej opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania i złożono ofertę opłaty w kwocie 1.974 zł od dnia 1 stycznia 2009 r.

W 2008 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej S. S. uzyskała dochód 94.415,77 zł.

W 2009 r. S. S. dokonała zapłaty podatku od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) w łącznej kwocie 2.623 zł.

W dniu 24 lipca 2009 r. S. S. dokonała wpłaty 2.052,74 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie działki nr (...) w D..

Wyrokiem z dnia 4 sierpnia 2009 r. (sygn. akt X RC 3139/08) Sąd Okręgowy w Szczecinie rozwiązał przez rozwód małżeństwo S. S. i E. S. (1) z winy E. S. (1) zawarte w dniu 11 stycznia 1992 r. Wyrok uprawomocnił się w dniu 15 września 2009 r.

W dniu 24 sierpnia 2009 r. S. S. dokonała wpłaty 2,13 zł tytułem odsetek związanych z opłatą za wieczyste użytkowanie działki nr (...) w D..

W 2009 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej S. S. uzyskała dochód 76.694,49 zł.

Decyzją z dnia 9 lutego 2010 r. ustalono, że podatek od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) za 2010 r. wynosi 2.701 zł.

W dniu 7 czerwca 2010 r. Nadleśnictwo Ł. zawarło ze S. S. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) umowę dzierżawy działki nr (...) w I., na którym prowadzony jest ośrodek wypoczynkowy na okres od dnia 17 maja 2010 r. do dnia 16 maja 2011 r.

Na mocy umowy z dnia 16 lipca 2010 r. S. S. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) nabyła od (...) S.A. z siedzibą we W. wyposażenie - meble, które było przedmiotem umowy leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 16 stycznia 2008 r., za cenę 267 zł.

W 2010 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej S. S. uzyskała dochód 94.147,97 zł.

Na mocy umowy z dnia 16 stycznia 2011 r. S. S. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) nabyła od (...) S.A. z siedzibą we W. sprzęt gastronomiczny, który było przedmiotem umowy leasingu operacyjnego nr (...) z dnia 16 stycznia 2008 r., za cenę 276,89 zł.

W dniu 26 stycznia 2011 r. rzeczoznawca majątkowy L. P. sporządził operat szacunkowy nieruchomości gruntowej niezabudowanej stanowiącej działkę nr (...), w którym ocenił, że wartość rynkowa tej nieruchomości stanowi kwotę 35.540 zł.

Decyzją z dnia 1 marca 2011 r. ustalono, że podatek od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) za 2011 r. wynosi 2.855 zł.

W dniu 23 maja 2011 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 770 zł tytułem pierwszej raty podatku od nieruchomości.

W dniu 23 maja 2011 r. S. S. dokonała wpłaty 2.009,96 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie działki nr (...) w D..

W dniu 1 czerwca 2011 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 714 zł tytułem drugiej raty podatku od nieruchomości.

W dniu 7 czerwca 2011 r. Nadleśnictwo Ł. zawarło ze S. S. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) umowę dzierżawy działki nr (...) w I., na którym prowadzony jest ośrodek wypoczynkowy na okres od dnia 17 maja 2011 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

W dniu 18 sierpnia 2011 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 1.424 zł tytułem trzeciej i czwartej raty podatku od nieruchomości.

W 2011 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej S. S. uzyskała dochód 112.423,38 zł.

W dniu 25 lutego 2013 r. Nadleśnictwo Ł. zawarło ze S. S. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) umowę dzierżawy działki nr (...) w I., na którym prowadzony jest ośrodek wypoczynkowy na czas nieoznaczony począwszy od dnia 1 stycznia 2013 r.

Decyzją z dnia 13 lutego 2014 r. ustalono, że podatek od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) za 2014 r. wynosi 3.241 zł.

W dniu 10 marca 2014 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 810 zł tytułem pierwszej raty podatku od nieruchomości, a w dniu 30 maja 2014 r. kwoty 810 zł tytułem drugiej raty.

W dniu 24 września 2014 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 1.621 zł tytułem trzeciej i czwartej raty podatku od nieruchomości.

Pismem z dnia 4 kwietnia 2014 r. S. S. została wezwana do zapłaty kwoty 1.976,82 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie wraz z odsetkami.

W dniu 30 maja 2014 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 2.016,19 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie w kwocie 1.974 zł i odsetek za zwłokę w kwocie 42,19 zł.

Decyzją z dnia 4 lutego 2015 r. ustalono, że podatek od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) za 2015 r. wynosi 3.241 zł.

W dniu 26 lutego 2015 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 810 zł tytułem pierwszej raty podatku od nieruchomości.

Pismem z dnia 5 maja 2015 r. S. S. została wezwana do zapłaty kwoty 1.989,14 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie wraz z odsetkami.

W dniu 26 maja 2015 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 2.799,14 zł tytułem drugiej raty podatku od nieruchomości i opłaty za wieczyste użytkowanie w kwocie 1.989,14 zł.

W dniu 8 października 2015 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 1.632,60 zł tytułem trzeciej i czwartej raty podatku od nieruchomości.

Decyzją z dnia 10 lutego 2016 r. ustalono, że podatek od nieruchomości znajdującej się w D. przy ul. (...) za 2016 r. wynosi 3.241 zł.

W dniu 15 marca 2016 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 810 zł tytułem pierwszej raty podatku od nieruchomości.

W dniu 14 czerwca 2016 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 2.442,60 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie.

Pismem z dnia 26 sierpnia 2016 r. S. S. została wezwana do zapłaty kwoty 2.038,03 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie wraz z odsetkami.

W dniu 30 sierpnia 2016 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 2.038,03 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie.

W dniu 18 kwietnia 2017 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 821,60 zł tytułem pierwszej raty podatku od nieruchomości.

W dniu 22 maja 2017 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 810 zł tytułem drugiej raty podatku od nieruchomości.

W dniu 23 czerwca 2017 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 2.010,34 zł tytułem opłaty za wieczyste użytkowanie.

W dniu 29 września 2017 r. S. S. dokonała zapłaty kwoty 1.621 zł tytułem trzeciej i czwartej raty podatku od nieruchomości.

Działka nr (...) znajdująca się w D. zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest oznaczona symbolem 1.06 P - istniejący zakład produkcyjny wraz z zespołem obsługi technicznej, możliwość prowadzenia działalności inwestycyjno - remontowej z możliwością odpowiedniego powiększenia terenu, pod warunkiem

utrzymania ilości istniejących dowiązań komunikacyjnych. Wcześniej nieruchomość ta była oznaczona symbolem 1.8 P - mleczarnia o bez zmian.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego działka ta była oznaczona jako PW, UC - teren składów i wytwórczości o wysokiej intensywności, teren usług komercyjnych.

Wartość rynkowa nakładów poczynionych przez S. S. nieruchomość położoną przy ul. (...) w I. wynosi 65.800 zł.

Obecnie nieruchomości stanowiące działki nr (...) stanowią własność R. S., E. K. oraz M. S. i stanowią teren objęty w planie zagospodarowania przestrzennego zapisem 117 MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Według stanu z dnia 13 czerwca 2008 r. i cen obecnych nieruchomość stanowiąca działkę nr (...) przedstawia wartość 225.000 zł.

Biorąc pod uwagę treść umowy dzierżawy gruntu, na którym znajduje się ośrodek wypoczynkowy, wartość zabudowań jako nakładów oraz wartość prawa dzierżawy może być rozpatrywana jedynie w kontekście funkcjonowania ośrodka wypoczynkowego z zachowaniem warunków określonych w umowie dzierżawy, a ograniczenia w niej zawarte powodują, że prawo dzierżawy i nakłady na gruncie nie mogą być przedmiotem swobodnego obrotu na rynku.

Ośrodek wypoczynkowy w I. jest przedsiębiorstwem. Jego wartość wyznaczana jego wartością dochodową, która stanowi na dzień 31 marca 2013 r. kwotę:

- 248.715 zł w przypadku uprawomocnienia się decyzji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych z dnia 4 czerwca 2013 r. dotyczącej trwałego wyłączenia z produkcji gruntów leśnych,

- 283.296 zł w przypadku gdy uprawomocnienie decyzji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych z dnia 4 czerwca 2013 r. dotyczącej trwałego wyłączenia z produkcji gruntów leśnych nie nastąpi i działalność operacyjna będzie mogła być kontynuowana w obecnej formie.

W przypadku wyznaczania wartości poprzez określenie wartości likwidacyjnej na dzień 14 stycznia 2014 r., przy założeniu, że domki stanowią własność tego przedsiębiorstwa, wynosi:

- 36.784 zł - bez uwzględnienia wartości wyposażenia domku A. nr 1, wartości ośmiu telewizorów M. L. i zobowiązań z tytułu umowy kredytu konsumenckiego,

- 37.917 zł - z uwzględnieniem wartości wyposażenia domku A. nr 1, bez uwzględniania wartości ośmiu telewizorów M. L. i zobowiązań z tytułu umowy kredytu konsumenckiego,

- 30.948 zł - bez uwzględnienia wartości wyposażenia domku A. nr 1, z uwzględnieniem wartości ośmiu telewizorów M. L. i zobowiązań z tytułu umowy kredytu konsumenckiego,

- 32.081 zł - z uwzględnieniem wartości wyposażenia domku A. nr 1, wartości ośmiu telewizorów M. L. i zobowiązań z tytułu umowy kredytu konsumenckiego.

Wartość nakładu pracy S. S. w związku z prowadzeniem ośrodka wypoczynkowego w I. w okresie od dnia 13 czerwca 2008 r. do dnia 31 marca 2013 r. stanowi w przybliżeniu kwotę 196.116 zł.

Wartość zysków uzyskanych z tytułu prowadzenia ośrodka wypoczynkowego w I. w okresie od dnia 13 czerwca 2008 r. do dnia 31 marca 2013 r. stanowi w przybliżeniu kwotę 186.622 zł.

Wartość domków kempingowych znajdujących się na terenie ośrodka wypoczynkowego w I. według stanu z dnia 13 czerwca 2008 r. i cen obecnych, stanowi kwotę:

3.939,81 zł - domek typu A. nr 1,

3.939,81 zł - domek typu A. nr 2,
3.939,81 zł - domek typu A. nr 3,
3.939,81 zł - domek typu A. nr 4,
3.939,81 zł - domek typu A. nr 12,
5.103,30 zł - domek typu B. nr 5,
5.103,30 zł - domek typu B. nr 6,
5.103,30 zł - domek typu B. nr 7,
5.103,30 zł – domek typu B. nr 8, ^K
5.103,30 zł - domek typu B. nr 9,
5.103,30 zł - domek typu B. nr 10,
5.103,30 zł - domek typu B. nr 11, a zatem łącznie 5 5.417,19 zł.

Wartość rynkowa samochodu marki P. (...) o nr rej. (...) według stanu z czerwca 2008 r. i cen obecnych stanowi kwotę 9.300 zł, a samochodu marki (...) 500 zł.

Wartość rynkowa, według stanu z dnia 13 czerwca 2008 r. i cen obecnych:

- kostkarki do lodu stanowi kwotę 35 zł,
- kuchenki mikrofalowej stanowi kwotę 206 zł,
- telewizora stanowi kwotę 141 zł,
- kina domowego stanowi kwotę 459 zł
- chłodziarki stanowi kwotę 2.68 zł,
- kamery stanowi kwotę 478 zł, a zatem łącznie 2.987 zł.

Wartość rynkowa, według stanu z dnia 13 czerwca 2008 r. i cen obecnych:

- fotela duet stanowi kwotę 180 zł,
- namiotu 5m x 8m stanowi kwotę 720 zł,
- namiotu 6m x 10 m stanowi kwotę 960 zł,
- 60 krzeseł V. stanowi kwotę 2.640 zł (44 zł x 60 sztuk),
- piecyka grzewczego stanowi kwotę 2.365 zł, zatem łącznie 6.865 zł.

Wartość rynkowa prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w D. przy ul. (...) stanowiącej działkę nr (...) wynosi 57.000 zł.

Wartość rynkowa prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w I. przy ul. (...) stanowiącej działkę nr (...) wynosi 45.000 zł.

Sąd Rejonowy stwierdził, że bezspornym w niniejszej sprawie jest, iż uczestnicy postępowania zawarli związek małżeński, które zostało rozwiązane przez rozwód z winy E. S. (1) na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 sierpnia 2009 r. wydanego w sprawie o sygn. akt X RC 3139/08. Sąd zauważył jednak, że strony postępowania na mocy umowy z dnia 13 czerwca 2008 r. ustanowiły między sobą rozdzielną majątkową od dnia zawarcia umowy.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy stwierdził, iż wnioskodawczyni była legitymowana do wystąpienia z wnioskiem o podział majątku wspólnego na drodze postępowania sądowego, w ramach którego Sąd orzeknie o całości stosunków majątkowych między małżonkami według jego wartości z dnia dokonania podziału i według stanu istniejącego w chwili ustania wspólności majątkowej, a także o ewentualnych nakładach, wydatkach i innych świadczeniach z majątku wspólnego na majątek osobisty lub odwrotnie.

Sąd Rejonowy zważył, że strony dokonały przeniesienia składników majątkowych jakie stanowiły uprzednio majątek spółki cywilnej na wnioskodawczynię, jednakże w ocenie Sądu była to operacja czysto księgową pozwalającą wnioskodawczym prowadzić samodzielnie działalność gospodarczą i rozliczyć finansowo i podatkowo dotychczas istniejącą spółkę. Czynności tej bowiem nie towarzyszył zamiar dokonania przysporzenia na rzecz majątku odrębnego wnioskodawczyni. Stąd uznać należało, iż majątek wspólny stanowi kwota odpowiadająca wartości wkładów jakie zostały wniesione do spółki cywilnej przez małżonków - według stanu na dzień ustania wspólności, a cen obecnych, co znalazło odzwierciedlenie w wyżej poczynionych ustaleniach faktycznych nakazujących przyjąć, iż była to kwota 92.905,15 zł.

Sąd ustalił, iż majątek wspólny stron wyniósł 168.905,15zł. Wnioskodawczyni otrzymała majątek przedstawiający wartość 106.905,15 zł, a uczestnik postępowania 62.000 zł. W związku z tym uczestnik winien otrzymać od wnioskodawczyni dopłatę w kwocie 22.452,58 zł, jednakże w niniejszej sprawie wobec złożonych wniosków i poczynionych ustaleń konieczne okazało się również rozliczenie między stronami wydatków i nakładów.

Nadto Sąd Rejonowy wskazał, iż w przypadku podziału majątku, jest on dokonywany w według stanu z chwili ustania wspólności ustawowej. Z tego względu, Sąd uznał, iż wartość składnika majątku wskazanego w pkt 2 powinna zostać ustalona z uwzględnieniem stanu nieruchomości istniejącym w chwili rozwiązania małżeństwa. Stan ten został określony na podstawie zeznań świadka R. O. i wnioskodawcy, które Sąd uznał za w pełni przekonywujące.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań stron i świadków oraz przedłożonych dokumentów, których wiarygodności i autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron, a które przy tym nie wzbudziły wątpliwości Sądu, oraz na podstawie sporządzonych w sprawie opinii biegłych M. K. (1), M. K. (2), M. M., M. P., J. M. i B. S..

Sąd wskazał na zgodność stron co do zaliczenia do majątku wspólnego prawa wieczystego użytkowania działki nr (...), a także wyposażenia lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w I. i samochodu marki C. (...) (rok produkcji 2002), których to ruchomości wartość strony zgodnie ustaliły na kwotę odpowiednio 5.000 zł i 14.000 zł. Co do wartości prawa wieczystego użytkowania Sąd w ustaleniach oparł się na ostatniej opinii biegłego, która nie była przez żadną ze stron finalnie kwestionowana.

Uczestnik postępowania stanął na stanowisku, że w skład majątku wspólnego wchodzi prowadzone wspólnie przez stron do dnia ustania wspólności majątkowej pod firmą PHU (...) s.c. S. i R. S., w tym obejmujące ośrodek (...) w I. przy ul. (...).

Sąd zauważył, że mimo iż spółka cywilna została zawiązana wspólnie przez obie strony postępowania w czasie trwania małżeństwa i zyski wypłacane z działalności gospodarczej wchodzi do majątku wspólnego to w istocie majątek spółki stanowi majątek objęty innym rodzajem wspólności łącznej i nie stanowi majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską. Z punktu widzenia kwestii podziału majątku istotne są zaś roszczenia jakie mają małżonkowie z tytułu wniesionych do spółki cywilnej wkładów. Nie ulega zatem wątpliwości, że w skład majątku w wspólnego wchodzi wbrew zasadzie słuszności byłoby obciążanie uczestnika kosztami wartości spłaconego przez wnioskodawczynię zobowiązania kredytowego, w czasie gdy znajdował się on w posiadaniu wyłącznie wnioskodawcy.

Obie strony postępowania wskazywały, że w czasie trwania związku małżeńskiego w domu znajdującym się przy ul. (...) w I., w którym zamieszkali po zawarciu związku małżeńskiego, został wykonany remont - dom ten stanowi współwłasność uczestnika postępowania oraz jego matki i siostry, a tym samym stanowi składnik majątku odrębnego uczestnika postępowania.. W toku sprawy strony podawały zakres wykonywanych prac, ale nie doszły do porozumienia w zakresie wysokości poniesionych nakładów. W związku z tym Sąd w celu ustalenia wartości nakładów posłużył się sporządzoną w sprawie opinią biegłej J. S.. Sąd jako niewykazane uznał twierdzenie, że w kosztach remontu uczestniczyła siostra uczestnika postępowania w kwocie 10.000 zł, a tym samym brak jest możliwości obniżenia kosztów - nakładów o ww. kwotę.

Dowód z opinii biegłej J. S. na okoliczność wartości wyżej wskazanych nakładów został uznany przez Sąd za w pełni wiarygodny, a co za tym idzie przyjął, że nakłady na ww. remont stanowią kwotę 65.800 zł.

Sąd wskazał również, że S. S. podnosiła, że w z majątku wspólnego stron postępowania dokonano nakładu na majątek osobisty uczestnika postępowania, poprzez zakup udziału 1/6 w prawie własności działki nr (...) w I.. Sąd zauważył jednak, że zgodnie z umową z dnia 7 listopada 2002 r. (repertorium A nr 7235/2002) R. S., choć pozostawał w tym czasie w związku małżeńskim ze S. S., to jednak objętego umową zakupu dokonywał za środki finansowe pochodzące z jego majątku osobistego. Tym samym brak jest podstaw do uznania, że koszty nabycia ww. udziału w prawie własności działki nr (...) zostały pokryte z majątku wspólnego stron postępowania tym bardziej, iż takowe twierdzenia i ewentualne dowody skierowane byłyby przeciwko osnowie aktu notarialnego.

Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do dokonania rozliczenia kosztów zapłaconych przez wnioskodawczynię mandatów karnych wystawionych na uczestnika postępowania za nieprawidłowe parkowanie w kwocie 417,60 zł. Tego rodzaju poniesiony koszt należy uznać za zwyczajny w tym sensie, iż nie przesądza o przyjęciu marnotrawienia majątku wspólnego, co mogłoby powodować koniczność rozliczenia takowego wydatku z majątku wspólnego.

Z uwagi na przedstawione w sprawie dowody wpłat, w ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, że w okresie od 13 czerwca 2008 r., tj. od dnia ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, S. S. uiszczala z należących do niej środków finansowych wszystkie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położoną w D. przy ul. (...), ponosząc tym samym koszt w łącznej kwocie 48.333,23 zł. Ponoszenie ww. opłat bez wątpienia było niezbędne w celu zachowania prawa, a tym samym podlega ono rozliczeniu jako nakład z majątku osobistego wnioskodawczym na spłatę wspólnego długu, co znalazło wyraz w punkcie III postanowienia. Zatem od należnej dla uczestnika postępowania spłaty należy odjąć kwotę 24.166,62 zł.

Zdaniem Sądu Rejonowego po wyjeździe R. S., S. S. samodzielnie zajmowała się wszystkimi sprawami związanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym sprawami związanymi z finansami. Sam uczestnik postępowania wskazał, że po opuszczeniu rodziny nie interesowały go sprawy związane z ośrodkiem, a wszystkie karty z banków pozostawił na jego terenie. W związku z tym, w ocenie Sądu, na prawdzie polega twierdzenie wnioskodawczynie, iż sama dokonywała spłat zobowiązania kredytowego zaciągniętego przez strony postępowania w czasie trwania ich małżeństwa w celu zakupu samochodu marki C. (...) (rok produkcji 2002) w łącznej kwocie 37.789,92 zł, mimo dokonywania tego z rachunku bankowego prowadzonego dla niej i uczestnika postępowania. Nie może jednak nie zauważyć, iż w istocie samochód, który został zakupiony za środki uzyskane z kredytu, był używany jedynie przez wnioskodawczynię, a uczestnik postępowania nie miał do niego dostępu - w tym nie posiadał do niego kluczy. Wszelkie korzyści z posiadania pojazdu przypadały zatem wyłącznie wnioskodawczynie.

Sąd wskazał, że brak jest podstaw (biorąc także pod uwagę art. 5 k.c.) do dokonania rozliczenia uzyskanego przez uczestnika postępowania w okresie od dnia 19 września 2007 r. do dnia 13 czerwca 2008 r. zarobku w kwocie 89.038 koron duńskich. Sąd zauważył, że w istocie ww. zarobek został uzyskany w czasie istnienia między stronami wspólności majątkowej, to jednak strony w rzeczywistości prowadziły oddzielne gospodarstwa domowe i nie ponosili wspólnych kosztów utrzymania.

Sąd dostrzegł, że S. S. po zniknięciu męża we wrześniu 2007 r. samodzielnie prowadziła działalność gospodarczą w spółce cywilnej, a po uzyskaniu stosowanego umocowania do R. S. dokonała swoistych przesunięć majątkowych, w wyniku których składniki majątkowe służące do prowadzenia działalności w ramach spółki cywilnej były w późniejszym czasie wykorzystywane w celu prowadzenia działalności gospodarczej zarejestrowanej wyłącznie na wnioskodawczynię. Nie ulega wątpliwości, że wypracowywany w ten sposób zysk był przeznaczany na dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów generowanych w czasie, gdy nikt nie korzystał z ośrodka, oraz na potrzeby samej wnioskodawczynie i wspólnej córki stron postępowania. W ocenie Sądu, brak jest zatem podstaw, w tym w świetle art. 5 k.c., do ustalenia, że w istocie zyski te winnym być rozliczone między stronami.

Sąd nie znalazł także podstaw do dokonania rozliczenia kwoty 3.600 zł, która zgodnie z twierdzeniem wnioskodawczynie stanowiła spłacenie pożyczki udzielonej uczestnikowi postępowania przez jej brata. Okoliczność ta nie została w żaden sposób przez wnioskodawczynię wykazana. Podobnie wnioskodawczynie nie wykazała, że to sam uczestnik postępowania pobrał z należącego do nich rachunku kwotę 9.750 zł.

Reasumując Sąd stwierdził, iż z tytułu nakładów i spłaty długów należało uwzględnić wyżej wymienione kwoty 48.333,23 zł i 65.800 zł w ten sposób, iż zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie połowę tychże kwot czyli 57.066, 62 zł. Mając na względzie, iż wnioskodawczynie winna tytułem wyrównania wartości otrzymanych składników majątkowych zapłacić uczestnikowi postępowania kwotę 22.452,58 zł, to uczestnik winien tytułem kompleksowego rozliczenia zapłacić na rzecz wnioskodawczynie kwotę 34.614,04 zł.

Sąd przyjął, iż zasądzona suma winna być płatna w terminie trzech miesięcy licząc od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności zasądzonej kwoty, albowiem nie jest to kwota znaczna, zaś zważywszy na długość toczącego się postępowania o podział majątku uczestnik winien był się liczyć z możliwością wystąpienia takiej konieczności.

O kosztach postępowania oraz nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 i 2 k.p.c. mając na względzie fakt, iż dokonanie podziału majątku leżało w interesie tak wnioskodawczynie jak i uczestnika postępowania wobec czego koszty te winni ponieść po połowie przy czym szczegółowe rozliczenie tychże kosztów pozostawił referendarzowi sadowemu.

Apelację od powyższego postanowienia Sądu Rejonowego wywiodła wnioskodawczynie zaskarżając je w części, tj. co do pkt: IV w zakresie w jakim Sąd oddalił wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie spłaty umowy kredytu zaciągniętego na zakup pojazdu marki C. (...), pkt VI, VII, VIII, X, XI w zakresie w jakim Sąd nie zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwoty 29.737,56 zł i kwoty 44.519,00 koron duńskich oraz XII.

Skarżonemu postanowieniu wnioskodawczynie zarzuciła:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, wyrażający się w:
 - a) błędnym uznaniu, iż 1/6 udziału w nieruchomości gruntowej - działce (...) położonej w I. przy ul. (...) nabył do swojego majątku osobistego, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w tym zeznania uczestnika, wskazują na to, iż nabycie udziału w nieruchomości zostało sfinansowane ze środków finansowych wchodzących w skład majątku wspólnego stron;
 - b) błędnym uznaniu, iż obciążenie uczestnika 1/2 wartości zobowiązania kredytowego na zakup pojazdu marki C. (...) tj. kwotą 18.894,96 zł sprzeciwia się zasadom słuszności, w sytuacji gdy uczestnik nie podnosił takiego zarzutu i nie powołał żadnych dowodów na tę okoliczność, a nadto nie sposób podzielić zapatrywań Sądu, biorąc pod uwagę stan faktyczny niniejszej sprawy tj. fakt, iż po opuszczeniu wnioskodawczynie uczestnik nie miał woli z rzeczzonego pojazdu korzystać, a nadto działania wnioskodawczynie tj. spłata zaciągniętego wspólnie zobowiązania pozwoliła na włączenie rzeczzonego składnika do majątku wspólnego;

c) błędnym uznaniu, iż żądanie wnioskodawczynie dotyczące ustalenia, iż w skład majątku wspólnego wchodzi wynagrodzenie uczestnika za okres od 19 września 2007 r. do 13 czerwca 2008 r. w kwocie 89.038,00 koron duńskich stanowi nadużycie prawa, w sytuacji gdy uczestnik nie podnosił takiego zarzutu, nie przedstawił również dowodów wskazujących na to, iż istnieją okoliczności faktyczne uzasadniające postawienie zarzutu z art. 5 KC, a Sąd nie wskazał jakim zasadom żądanie to miałby uchybiać, a nadto nie uwzględnił wszystkich okoliczności stanu faktycznego, tj. tego co doprowadziło do rozpadu pożycia małżeńskiego i stanowiło bezpośrednią konsekwencję konieczności dokonania majątku wspólnego stron;

2. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 45 § 1 k.r.i.o. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż rozliczenie wydatków poczynionych z majątku odrębnego na majątek wspólny może być wyłączone z uwagi na zasady słuszności lub z uwagi na ustalenie, iż wydatek ten miał charakter „zwyczajny” i nie przesądzał o marnotrawieniu majątku, w sytuacji gdy z treści rzeczzonego przepisu takie wyłączenia jego zastosowania nie wynikają;

3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wyrażający się w przyjęciu, iż:

a] wnioskodawczynie nie wykazała, iż ze swojego majątku osobistego dokonała spłaty zaciągniętego wspólnie z uczestnikiem długu tj. pożyczki w kwocie w 3.600,00 zł, w sytuacji gdy okoliczność tę potwierdzają dowody zgromadzone w aktach sprawy: zeznania świadka P. K., przesłuchanie stron oraz potwierdzenie operacji;

b] wnioskodawczynie nie wykazała, iż poczyniła wydatki na majątek osobisty uczestnika w kwocie 9.750,00 zł, w sytuacji gdy okoliczność tę potwierdzają dowody zgromadzone w aktach sprawy: przesłuchanie stron oraz historia rachunku nr (...);

4. obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 520 § 1 k.p.c. mający wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia poprzez nałożenie na strony obowiązku ponoszenia kosztów procesu po połowie, w sytuacji gdy Sąd winien nałożyć na każdą ze stron obowiązek poniesienia kosztów wywołanych jej udziałem w sprawie.

Mając na uwadze powyższe wnioskodawczynie wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez:

a) nałożenie na uczestnika obowiązku zapłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty 18.894,96 zł;

b) ustalenie, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi 1/6 udziału w nieruchomości gruntowej - działce gruntu nr (...) przy ul. (...) w I. o wartości 7.500,00 zł, a następnie dokonanie podziału tego składnika majątkowego poprzez przyznanie go na wyłączną własność uczestnika z jednoczesnym nałożeniem na niego obowiązku zapłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty 3.750,00 zł;

c) ustalenie, iż wnioskodawczynie poczyniła wydatki poprzez uiszczenie mandatów w kwocie 417,60 zł i nałożenie na uczestnika obowiązku zapłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty 417,60 zł;

d) ustalenie, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi zarobki uczestnika pobrane w okresie 19 września 2007 r. do 13 czerwca 2008 r. w kwocie 89.038,00 koron duńskich, a następnie dokonanie podziału tego składnika majątkowego poprzez przyznanie go na wyłączną własność uczestnika z jednoczesnym nałożeniem na uczestnika obowiązku zapłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty 44.519,00 koron duńskich;

e) ustalenie, iż wnioskodawczynie dokonała spłaty wspólnych długów z tytułu pożyczki zaciągniętej przez R. S. od P. K. w kwocie 3.600,00 zł i nałożenie na uczestnika obowiązku zapłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty 1.800,00 zł;

f) ustalenie, iż strony poczyniły wydatki z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika w kwocie 9.750,00 zł i nałożenie na uczestnika obowiązku zapłaty na rzecz wnioskodawczynie kwoty 4.875,00 zł;

g) obciążenie stron obowiązkiem ponoszenia kosztów postępowania wywołanych ich udziałem w sprawie;

2. zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni rozwinęła swoje zarzuty.

Apelację od postanowienia Sądu Rejonowego wywiódł również uczestnik postępowania R. S. zaskarżając go w części, tj.:

- w pkt. I myślnik pierwszy w zakresie ustalenia, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi kwota odpowiadająca wartości wkładów wniesionych do spółki cywilnej prowadzonej pod nazwą P.H.U. 'Kontrast' s.c. (...) o wartości 92.905,15 zł,
- w pkt. II pkt. a w zakresie przyznania na wyłączną własność wnioskodawczym S. S. kwoty odpowiadającej wartości wkładów wniesionych do spółki cywilnej prowadzonej pod nazwą P.H.U. 'Kontrast' s.c. (...) o wartości 92.905,15 zł,
- w pkt. V w zakresie ustalenia, iż z majątku wspólnego zostały poczynione nakłady na majątek osobisty uczestnika w postaci remontu i adaptacji części budynku mieszkalnego położonego przy ul. (...) o wartości 65.800 zł,
- w pkt. IX w zakresie oddalenia wniosku uczestnika o zasądzenie na jego rzecz od wnioskodawczym połowy zysków uzyskanych z prowadzenia ośrodka wypoczynkowego,

w pkt. XI zasądzającym od uczestnika R. S. na rzecz wnioskodawczym S. S. tytułem spłaty kwoty 34.614, 04 zł.

Zaskarżonemu postanowieniu uczestnik zarzucił:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego, a w szczególności:

a. art. 31 k.r.i.o. poprzez błędne przyjęcie, iż majątek spółki cywilnej stron prowadzonej pod nazwą P.H.U. 'Kontrast' s.c. (...) stanowi inny rodzaj wspólności łącznej i nie stanowi majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską i w konsekwencji błędne przyjęcie, iż rozliczeniu podlega tylko wartość wkładów wniesionych przez strony do spółki, a nie przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c.,

b. art. 45 § 1 zd. 3 k.r.i.o. poprzez jego nieuwzględnienie przy ustalenia wysokości nakładów poniesionych z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestnika jako zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny,

c. art. 207 k.c. poprzez nieuwzględnienie żądania uczestnika w zakresie zasądzenia na jego rzecz połowy zysków z prowadzonego przedsiębiorstwa od daty ustania wspólności ustawowej pomiędzy małżonkami,

d. art. 5 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie w zakresie oddalenia żądania uczestnika połowy zysków z prowadzonego przedsiębiorstwa,

2. naruszenie przepisów postępowania, a szczególności art. 233 k.p.c. tj. przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów poprzez:

a. niewskazanie, na jakiej podstawie Sąd ustalił wartość wkładów wniesionych do spółki cywilnej prowadzonej przez strony na kwotę 92.905,15 zł,

b. niewskazanie, w jakiej wysokości i na jaki cel wnioskodawczym przeznaczała zyski z ośrodka wczasowego pod nazwą 'P.' na jego dalszą działalność,

3. sprzeczność ustaleń stanu faktycznego z rozważaniami, w szczególności poprzez ustalenie w stanie faktycznym, iż siostra uczestnika partycypowała w kosztach remontu nieruchomości w I. przy ul. (...) w kwocie 10.000 zł, a następnie odmowa uznania partycypacji E. S. (2) w dalszej części rozważań,

4. sprzeczność w rozważaniach Sądu w zakresie uznania przesunięć majątkowych pomiędzy stronami przez rozwiązanie spółki cywilnej poprzez przyznania składników majątkowych wnioskodawczym jako niemającej mocy prawnej, a następnie ich uznanie w zakresie rozważania przy oddaleniu żądania uczestnika o podział zysków.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty uczestnik wniósł o:

I. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez :

1. ustalenie , iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczym S. S. i uczestnika R. S. wchodzi przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55 ze zn.I k.c. prowadzone w formie spółki cywilnej pod nazwą P.H.U. 'Kontrast' s.c. (...) o wartości 283.296 zł,

2. ustalenie, iż od daty ustania wspólności majątkowej pomiędzy stronami tj. od dnia 13 czerwca 2008r. wnioskodawczym z tytułu prowadzenia przez nią wyżej wymienionego przedsiębiorstwa ,a w szczególności z prowadzenia ośrodka wczasowego pod nazwą 'P.' położonego w I. osiągnęła zyski w kwocie 186.622 zł,

3. oddalenie wniosku wnioskodawczym o rozliczenie nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika R. S. w postaci remontu i adaptacji części budynku mieszkalnego położonego w I. przy ul. (...) na kwotę 65.800 zł,

II. dokonanie podziału majątku wspólnego opisanego w pkt. I w ten sposób, że:

1. na wyłączną własność wnioskodawczym S. S. przyznać przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ k.c. prowadzone w formie spółki cywilnej pod nazwą P.H.U. 'Kontrast' s.c. (...) o wartości 283.296 zł,

III. zasądzenie od wnioskodawczym na rzecz uczestnika R. S. tytułem spłaty kwotę 186.792,40 zł (sto osiemdziesiąt sześć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt dwa złote czterdzieści groszy) płatną w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,

IV. zasądzenie od wnioskodawczym na rzecz uczestnika zwrotu kosztów postępowania , w tym zwrot kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych,

Ewentualnie

V. uchylenie zaskarżonego postanowienie w zaskarżonym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

VI. zasądzenie od wnioskodawczym na rzecz uczestnika zwrot kosztów postępowania za I i II instancję.

W uzasadnieniu uczestnik rozwinął swoje zarzuty.

Odpowiedź na apelację uczestnika wywiodła wnioskodawczynie wnosząc o oddalenie apelacji uczestnika jako oczywiście bezzasadną oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Każda z apelacji zasługiwała w części na uwzględnienie, prowadząc do zmiany zaskarżonego orzeczenia.

Przed odniesieniem się do konkretnych zarzutów apelacyjnych należy poczynić kilka uwag natury ogólnej związanych z przedstawieniem zasad rządzących przebiegiem postępowania w sprawie o podział majątku wspólnego.

Przepisem regulującym ustalenie składu majątku wspólnego jest art. 567 k.p.c. W jego § 3 ustawodawca nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów postępowania o dziale spadku, które to z kolei odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów o zniesieniu współwłasności (art. 688 k.p.c.). Mając na uwadze to podwójne odesłanie w postępowaniu o podział majątku wspólnego małżonków sąd rozstrzyga o przynależności poszczególnych przedmiotów do dorobku, do oddzielnych mas majątkowych, o tym jakie wydatki i nakłady z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego – i odwrotnie – podlegają zwrotowi, o roszczeniach z tytułu posiadania rzeczy, pobranych pożytkach, długach i wierzytelnościach (tak: Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 19 maja 1989r., III CZP 52/89, OSNC 1990/4-5/60).

Jest ugruntowaną zasadą, że przedmiotem podziału mogą być jedynie przedmioty majątkowe, które były objęte wspólnością ustawową małżeńską w chwili jej ustania i które nadal znajdują się w majątku małżonków (byłych małżonków), objęte ich współuprawnieniem w częściach ułamkowych. Rozliczeniu podlega więc całość stosunków majątkowych według stanu na dzień ustania wspólności ustawowej, natomiast podziałowi podlega stan czynny masy majątkowej w chwili dokonywania podziału (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2004r., IV CSK 356/04, system informacji prawnej LEX nr 750006).

Trzeba również wskazać, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd rozstrzyga także o wzajemnych rozliczeniach byłych małżonków. Każdy z nich może korzystać ze zgromadzonych w okresie małżeństwa środków finansowych, czy środków finansowych uzyskanych w zamian za przedmioty wchodzące w skład majątku wspólnego – jednak należy pamiętać, że rozliczeniu nie podlegają jedynie te, które zostały wydane na zaspokojenie usprawiedliwionych własnych potrzeb, do wykazania czego zobowiązana jest strona postępowania, która pieniądze zużyła – zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu obowiązującą w sprawach cywilnych (art. 6 k.c.). W wypadku wyzbycia się nieuzasadnionego i tym samym wyrządzenia drugiemu małżonkowi szkody, poszkodowanemu należy się odszkodowanie w wysokości połowy wartości wydatkowanych w sposób nieuzasadniony środków. Roszczenia z tego tytułu należy traktować analogicznie jak roszczenia z tytułu zwrotu wydatków z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków (tak trafnie: Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2009r., V CSK 485/08, LEX nr 537040).

Nadto należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., który poprzez art. 13 § 2 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Przepis ten statuuje zasadę swobodnej oceny dowodów. Postawienie zarzutu dowolnej oceny dowodów wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest więc wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, pod red. T. Erecińskiego, Wydawnictwo Lexis Nexis, Warszawa 2007, tom 1, str. 554).

W postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd obowiązany jest z urzędu ustalić skład i wartość majątku wspólnego – art. 684 k.p.c. w związku z art. 46 k.r.i.o. Obowiązek ten ciąży także na sędzie odwoławczym, który w granicach zaskarżenia powinien – niezależnie od zarzutów apelacji – skontrolować prawidłowość postanowienia sądu pierwszej instancji w zakresie ustalonego przez niego składu i wartości majątku wspólnego stanowiącego przedmiotu podziału. W tym stanie rzeczy zasadnym okazał się zarzut apelującej wnioskodawczynie w zakresie odnoszącym się do ustalenia, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika postępowania wchodzi $\frac{1}{6}$ udziału w nieruchomości gruntowej – działce (...) położonej w I. przy ul. (...), zaliczenia $\frac{1}{2}$ wartości zobowiązania kredytowego na zakup pojazdu marki C. (...), a także po części uzasadniony okazał się zarzut dotyczący poczynienia wydatków przez wnioskodawczynie poprzez uiszczenie mandatów wystawionych na uczestnika postępowania. Zasadnym okazał

się również zarzut apelacji uczestnika w zakresie odnoszącym się do ustalenia, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika wchodzi przedsiębiorstwo prowadzone pod nazwą PHU (...) o wartości 283.296 zł.

Zgodnie z art. 31 § 1 i 2 k.r.i.o. (w brzmieniu obowiązującym na datę ustania wspólności ustawowej – 13 czerwca 2008 roku) z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków.

Do majątku wspólnego należą w szczególności:

- 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków;
- 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków;
- 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków;

Stosownie natomiast do art. 33 k.r.o. Do majątku osobistego każdego z małżonków należą:

- 1) przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej;
- 2) przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił;
- 3) prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom;
- 4) przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków;
- 5) prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie;
- 6) przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość;
- 7) wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków;
- 8) przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków;
- 9) prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy;
- 10) przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Stosownie do powyższego, zasadą rządzącą ustrojem małżeńskiej wspólności majątkowej jest, iż przedmiot majątkowy nabyty w czasie trwania wspólności ustawowej wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków niezależnie od tego czy stroną czynności prawnej, której skutkiem jest nabycie przedmiotu majątkowego są oboje małżonków, czy jedno z nich. Decydujący jest tu bowiem czas nabycia określonej rzeczy lub prawa majątkowego i pochodzenie środków, z których nabycie nastąpiło. Jeżeli nastąpiło ono w czasie trwania wspólności majątkowej i ze środków wspólnych to wchodzi one do majątku wspólnego.

Małżeńska wspólność majątkowa trwa do momentu jej ustania. W rozpoznawanej sprawie wspólność majątkowa ustała z dniem 13 czerwca 2008 r. poprzez zawarcie przez uczestniczkę S. S. i uczestnika R. S. umowy o ustanowienie

rozdzielności majątkowej. Do tego dnia wszystko, czego wnioskodawczyni i uczestnik się dorobili i co wydali, stanowiło ich majątek wspólny.

W tym miejscu Sąd Okręgowy wskazuje, iż w niniejszej sprawie rozwiązanie spółki cywilnej nastąpiło w trakcie trwania wspólności majątkowej. Wnioskodawczyni w sposób wyłącznie księgowy dokonała przeniesienia składników majątkowych, które uprzednio wnioskodawczyni i uczestnik posiadali wspólnie w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej. Składniki te zostały przeniesione z majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika do osobistej działalności gospodarczej wnioskodawczyni – wnioskodawczyni w trakcie trwania małżeńskiej wspólności majątkowej stworzyła własne przedsiębiorstwo, które istniało na dzień ustania wspólności majątkowej i musi ono podlegać podziałowi.

Zgodnie z ogólnymi zasadami regulującymi podział majątku wspólnego o przynależności danego przedmiotu majątkowego decyduje stan istniejący w dacie ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, z tym zastrzeżeniem, że sąd dokonując podziału majątku wspólnego uwzględnia zasadniczo te składniki majątku wspólnego, które istnieją w dacie orzekania. Innymi słowy, całość stosunków majątkowych podlega rozliczeniu według stanu na dzień ustania wspólności ustawowej, natomiast podziałowi podlega stan czynny masy majątkowej w chwili dokonywania podziału.

W badanej sprawie Sąd Rejonowy nieprawidłowo ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika wchodzi kwota odpowiadająca wartości wkładów wniesionych do spółki cywilnej prowadzonej pod nazwą P.H.U. (...) s.c. S. i R. S. o wartości 92.905,15 zł. W skład majątku wspólnego wchodzi bowiem całe przedsiębiorstwo prowadzone pod nazwą PHU (...) o wartości 283.296 zł. Przedsiębiorstwo to istniało bowiem na dzień ustania wspólności majątkowej i musi podlegać podziałowi.

Przedsiębiorstwem we właściwym tutaj znaczeniu, jakiego używa kodeks cywilny (art. 55¹ k.c., 55² k.c.) jest zespół zorganizowanych składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do działalności gospodarczej i traktowany jako całość. W jego skład wchodzi także pewne korzystne sytuacje faktyczne chronione przez prawo takie jak posiadane informacje o rynku, znajomość jego realiów.

Przedsiębiorstwo powstaje przez stworzenie zorganizowanego zespołu składników materialnych i niematerialnych w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli powstaje ze składników pochodzących z różnych mas majątkowych, tj. z majątku wspólnego małżonków i z majątku osobistego jednego lub obojga małżonków, to wówczas powstaje kwestia przynależności przedsiębiorstwa jako całości do majątków małżonków.

Jak wskazuje się w doktrynie o przynależności przedsiębiorstwa do określonej masy majątkowej decyduje pochodzenie środków na jego utworzenie (wyrok SN z dnia 12 maja 2000 r., V CSK 50/00, nie publ., postanowienie SN z dnia 10 kwietnia 2013 r., IV CSK 521/12, nie publ., postanowienie SN z dnia 5 grudnia 2014 r., III CSK 87/14)

W niniejszej sprawie przedsiębiorstwo wnioskodawczyni powstało w czasie trwania wspólności ustawowej oraz ze środków wspólnych.

Zasadna okazała się także apelacja wnioskodawczyni w zakresie zaliczenia do majątku wspólnego 1/6 udziału w nieruchomości gruntowej – działce (...) położonej w I. przy ul. (...).

W okolicznościach niniejszej sprawy oczywistym jest, że uczestnik nabył wskazany udział w nieruchomości za środki pochodzące z majątku wspólnego. Sąd Rejonowy niezasadnie oparł się na fakcie, że zgodnie z umową z dnia 7 listopada 2002 r. (repertorium A nr 7235/2002) uczestnik, choć pozostawał w związku małżeńskim z wnioskodawczynią S. S., deklarował, iż dokonał zakupu objętego umową ze środków finansowych pochodzących z jego majątku osobistego. Decydujące znaczenie ma bowiem to skąd pochodzą środki przeznaczone na nabycie, a uczestnik, jak sam przyznał, nabył wskazany udział w nieruchomości z majątku wspólnego. Majątku osobistego, z którego mógłby dokonać zapłaty za wskazany udział w nieruchomości uczestnik bowiem nie posiadał. Sąd Okręgowy podzielił przy tym stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 13 listopada 1962 roku, III Co 2/62, OSNC 1963, nr 10, poz. 217).

Tym samym Sąd odwoławczy podzielił zarzuty apelującej wnioskodawczynie i uznał, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi udział do 1/6 w nieruchomości – działce gruntu nr (...) przy ul. (...) w I. o powierzchni 599m², dla której Sąd Rejonowy w S. prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) o wartości 7.333,33 zł, o czym orzekł w pkt 1. lit b sentencji.

Na akceptację zasługuje również zarzut apelacji wnioskodawczynie dotyczący braku rozliczenia przez Sąd Rejonowy spłaty zobowiązania kredytowego zaciągniętego przez strony postępowania w czasie trwania ich małżeństwa na zakup samochodu marki C. (...) (rok produkcji 2002) w łącznej kwocie 37.789,92 zł.

Istotnym jest, że wnioskodawczynie, jak słusznie przyznał Sąd Rejonowy, sama dokonywała spłat zobowiązania kredytowego. Podkreślić należy, że zobowiązanie kredytowe strony zaciągnęły wspólnie. Nie ma natomiast znaczenia, że samochód ten był użytkowany jedynie przez wnioskodawczynię, a uczestnik postępowania nie miał do niego dostępu, w tym nie posiadał do niego kluczy. Uczestnik nie wykazał bowiem, że domagał się korzystania z owego pojazdu, a nadto aby w ogóle chciał uzyskać do niego dostęp. W tym stanie rzeczy i jako że samochód nie jest rzeczą, która da się podzielić, Sąd odwoławczy wyeliminował z rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego zwrot, że oddała wniosek wnioskodawczynie o rozliczenie spłaty wspólnych długów z tytułu umowy kredytu zaciągniętego na zakup pojazdu C. (...) rocznik 2002 w kwocie 37.789,92 zł, o czym orzekł w punkcie 1 lit. c sentencji.

Na częściowe uwzględnienie zasługuje zarzut apelacji wnioskodawczynie dotyczący rozliczenia wydatków poniesionych przez wnioskodawczynię na skutek uiszczenia mandatów.

W tym miejscu Sąd Okręgowy zauważa, że wnioskodawczynie w dniu 19 marca 2008 r. zapłaciła kwotę 308,80 zł tytułem kosztów nieopłaconego przez R. S. postoju samochodu marki P. o nr rej. (...) oraz w dniu 18 listopada 2008 r. zapłaciła kwotę 108,80 zł tytułem kosztów nieopłaconego przez R. S. postoju samochodu marki C. o nr rej. (...).

W związku z powyższym Sąd Okręgowy wskazuje, że kwota 308,80 zł, która została zapłacona w trakcie trwania wspólności majątkowej faktycznie nie podlega rozliczeniu. Sąd odwoławczy przyznaje w tym miejscu rację Sądowi Rejonowemu, że koszt ten ma charakter „zwyczajny” oraz nie przesądza o marnotrawieniu majątku wspólnego i z tego względu nie podlega rozliczeniu.

Rozliczeniu natomiast podlega kwota w wysokości 108,80 zł, która została uiszczona przez wnioskodawczynię po ustaniu wspólności majątkowej. Zauważyć należy, iż w sprawie o podział majątku wspólnego może nastąpić także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z małżonków w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Podstawę procesową dokonania takich rozliczeń stanowią art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 686 k.p.c. Materialnoprawną podstawę orzeczenia w tym zakresie stanowi art. 207 k.c., który obciąża współwłaścicieli obowiązkiem ponoszenia wydatków i ciężarów związanych z rzeczą wspólną w stosunku do wielkości ich udziałów w rzeczy wspólnej [vide postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 lipca 2009 roku V CSK 481/08, LEX nr 627260; z dnia 7 stycznia 2009 roku, II CSK 390/08, LEX nr 490512; z dnia 18 marca 1999 roku, I CKN 928/97, Wokanda 1999/7/8].

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy ustalił, iż wnioskodawczynie spłaciła wspólne długi w kwocie 108,80 zł i w tym zakresie wniosek o rozliczenie nakładów na uiszczenie mandatów zasługiwał na uwzględnienie, czemu Sąd dał wyraz w pkt 1 lit. d sentencji postanowienia.

W pozostałej części zarówno apelacja uczestnika, jak i apelacja wnioskodawczynie - podlegały oddaleniu.

Na uwzględnienie nie zasługuje zarzut apelacji uczestnika w zakresie rozliczenia dochodów uzyskanych z prowadzonego przez wnioskodawczynię przedsiębiorstwa od daty ustania wspólności ustawowej pomiędzy małżonkami oraz zarzut apelacji wnioskodawczynie w zakresie rozliczenia wynagrodzenia uczestnika postępowania za okres od 19 września 2007 r. do 13 czerwca 2008 r. w kwocie 89.038,00 koron duńskich.

Należy zauważyć, że uczestnik postępowania ww. zarobek faktycznie uzyskał w czasie trwania wspólności majątkowej pomiędzy stronami. Jednak wynagrodzenie to nie było, w realiach panujących w Danii, wynagrodzeniem wysokim.

Uczestnik pobierał wynagrodzenia, wydawał je na bieżące potrzeby i nie miał możliwości poczynienia większych oszczędności. Ponadto w tym okresie strony nie prowadziły wspólnego gospodarstwa, każde z nich uzyskiwało dochody oraz ponosiło wydatki we własnym zakresie. Z tego względu, biorąc również pod uwagę art. 5 k.c., brak jest podstaw do rozliczenia pomiędzy stronami postępowania wskazanego zarobku uczestnika postępowania.

Jednocześnie Sąd Odwoławczy wskazuje, że wnioskodawczyni otrzymywała własne dochody z prowadzonej działalności gospodarczej. Sąd Odwoławczy dostrzega, że wnioskodawczyni, po opuszczeniu jej przez męża, samodzielnie prowadziła działalność gospodarczą, a wypracowany zysk przeznaczała na dalsze prowadzenie działalności gospodarczej oraz na potrzeby wnioskodawczyni i wspólnej córki stron postępowania. Zysk ten w zasadzie odpowiadał nakładowi pracy samej wnioskodawczyni. Zaznaczyć należy, że przedsiębiorstwo prowadzone przez wnioskodawczynię (aczkolwiek wymagało nakładu w postaci zorganizowanych składników majątkowych) opierało się w znacznej części na pracy samej wnioskodawczyni. Samo w sobie przedsiębiorstwo (bez pracy wnioskodawczyni) nie przynosiłoby żadnego dochodu bądź wymagało zatrudnienia pracowników, co z kolei skutkowałoby obniżeniem zysku, najpewniej do poziomu minimalnego. Brak jest zatem podstaw do ustalenia, że zyski te winny zostać rozliczone między stronami. Za takim rozstrzygnięciem przemawia również brzmienie przepisu art. 5 k.c.

Sąd Odwoławczy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutu zawartego w apelacji wnioskodawczyni i rozliczenia kwoty 9.750 zł z tytułu kwoty pobranej przez uczestnika postępowania z rachunku należącego do wnioskodawczyni i uczestnika. Wskazana kwota jest kwotą zwyczajną w tym sensie, że nie przesądza o przyjęciu marnotrawienia majątku wspólnego, co mogłoby powodować konieczność rozliczenia takowego wydatku z majątku wspólnego. Wbrew twierdzeniu wnioskodawczyni, wskazana kwota nie jest pożyczką, ale kwotą pobraną z konta na własne potrzeby uczestnika. Każdy z małżonków może bowiem wybrać ze wspólnego konta potrzebne kwoty, jeśli druga strona się temu nie sprzeciwi i to akceptuje. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest zatem podstaw do ustalenia, że kwota ta podlega rozliczeniu pomiędzy stronami postępowania.

Ustosunkowując się do zarzutu apelacji wnioskodawczyni w zakresie spłaty przez wnioskodawczynię na rzecz P. K. zaciągniętego wspólnie z uczestnikiem długu tj. pożyczki w kwocie 3600 zł, Sąd Odwoławczy wskazuje, że spłata pożyczki zaciągniętej przez strony postępowania u P. K. nastąpiła z dwóch źródeł. Pierwsza część została uiszczona w dniu 7 lipca 2008 r. z rachunku bankowego prowadzonego dla uczestnika R. S. na rachunek prowadzony dla P. K. w kwocie 12.900 zł. Druga część została przekazana P. K. przez wnioskodawczynię w kwocie 3600 zł. Obie wpłaty zostały dokonane po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej.

W tym miejscu Sąd Odwoławczy zauważa, że uczestnik nie domagał się rozliczenia wpłaconej przez niego na rzecz P. K. kwoty. Trudno jest zatem rozgraniczyć z jakich środków uczestnik dokonał tej wpłaty (czy były to środki pochodzące z majątku wspólnego, czy zarobione już po 13 czerwca 2008 r., czy też wcześniej pobrane środki z majątku wspólnego). Z tego względu brak jest podstaw do rozliczenia tych wpłat.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił również apelacji uczestnika co do nakładów poczynionych na remont nieruchomości w I. przy ul. (...).

Wskazana nieruchomość stanowi współwłasność uczestnika postępowania oraz jego matki i siostry, a tym samym stanowi składnik majątku odrębnego uczestnika postępowania. Nie ulega wątpliwości, że remont we wskazanej nieruchomości został przeprowadzony i że zwiększa on jej wartość. Wartość nakładów poczynionych na ten składnik majątku odrębnego uczestnika został prawidłowo ustalony na podstawie opinii biegłej J. S.. Sąd Odwoławczy uznaje, że wycena ta została prawidłowo poczyniona, a uczestnik nie wykazał, aby w kosztach remontu uczestniczyła jego siostra E. S. (2). W związku z tym, Sąd odwoławczy nie znajduje podstaw do obniżenia kosztów nakładów o kwotę 10.000 zł.

Całość wyżej opisanych zmian spowodowała wzrost wartości przedsiębiorstwa (nie wkładów wniesionych do spółki cywilnej) do kwoty 283.296 zł. Przedsiębiorstwo prowadzone pod nazwą PHU (...) działało na dzień ustania wspólności majątkowej i nadal działa. Przy czym jak wynika z oświadczenia wnioskodawczyni teren, na którym się znajduje nie został wyłączony z produkcji leśnej, co przemawia za przyjęciem wartości wskazanej w opinii

biegłego w wariantcie przy przyjęciu, że teren nie jest wyłączony z produkcji leśnej. Wskazany składnik majątku wspólnego, podobnie jak samochód marki C. (...), został przyznany na wyłączną własność wnioskodawczynie. Spłata, jaką wnioskodawczynie musi dokonać na rzecz uczestnika postępowania została pomniejszona na skutek ustalenia, iż wnioskodawczynie dokonała spłaty wspólnych długów z tytułu zobowiązań związanych z prawem wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położonej w D. w kwocie 48.333,23 zł, uwzględnienia konieczności rozliczenia spłat wspólnych długów z tytułu umowy kredytu na zakup pojazdu C. (...) w kwocie 37.789,92 zł oraz uwzględnienia konieczności rozliczenia kwoty 108,90 zł z tytułu zapłaconego przez wnioskodawczynię mandatu.

Reasumując należało uznać, że majątek wspólny stron postępowania wyniósł 366.629,33 zł (283.296 zł + 57.000 zł + 5.000 zł + 14.000 zł + 7.333,33 zł).

Wnioskodawczynie otrzymała majątek przedstawiający wartość 297.296 zł, a uczestnik postępowania 69.333,33 zł, jednakże w niniejszej sprawie wobec złożonych wniosków i poczynionych ustaleń konieczne okazało się również rozliczenie między stronami wydatków i nakładów.

Z tytułu nakładów i spłaty długów dokonanych przez wnioskodawczynię należy uwzględnić kwoty 48.333,23 zł, 37.789,92 zł, 108,80 zł w ten sposób, iż zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie połowę tychże kwot czyli 43.115,98 zł.

Od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie należy także zasądzić połowę kwoty z 65.800 zł, która to kwota została wydatkowana z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestnika, tj. 32.900 zł.

Po uwzględnieniu nakładów i spłaty długów należało zasądzić od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 37.965,04 zł (297.296 zł – 69.333,33 = 227.962,67 zł; 227.962,67 zł : 2 = 113.981,33 zł; 113.981,33 zł – 43.115,98 zł – 32.900 zł).

Zgodnie z art. 212 § 3 k.c. jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

Sąd Odwoławczy przyjął, iż zasądzona suma winna być płatna w terminie do 31 sierpnia 2019 r., wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia płatności zasądzonej kwoty. Wyznaczony przez Sąd okres czasu, a zwłaszcza przyszły okres wakacyjny, pozwoli wnioskodawczynie zebrać kwotę potrzebną na spłatę uczestnika.

W niniejszej sprawie w toku postępowania apelacyjnego wnioskodawczynie złożyła wniosek o ustalenie, iż dokonała spłaty wspólnych długów z tytułu zobowiązań związanych z prawem wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położonej w D., za rok 2018 (opłata i podatek od nieruchomości) w łącznej kwocie 4.506,43 zł oraz wniosła o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwoty 2.253,22 zł. W. wykazała, iż poniosła wydatki na spłatę wspólnych długów z tytułu zobowiązań związanych z prawem wieczystego użytkowania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) położonej w D., albowiem udowodniła sam fakt uiszczenia podatku od nieruchomości oraz opłaty za użytkowanie wieczyste, jak również przedłożyła decyzję z dnia 01 lutego 2018 r. w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości za rok 2018, upomnienie nr (...) oraz wezwanie do zapłaty nr (...).

Mając na uwadze powyższe Sąd odwoławczy uwzględnił powyższy wniosek i zasądził od uczestnika R. S. na rzecz wnioskodawczynie S. S. kwotę 2.253,22 zł tytułem zwrotu wydatków na utrzymanie majątku wspólnego – pkt 2. sentencji.

W pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c. obie apelacje zostały oddalone.

Orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w pkt 4 postanowienia wydano na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., w myśl którego, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Przyjmując, iż tak

wnioskodawca jak i uczestniczka postępowania w tym samym stopniu zainteresowani byli rozstrzygnięciem sporu związanego z podziałem majątku wspólnego, uznano, iż brak było podstaw do odstąpienia od wyrażonej w tym podstawowej reguły orzekania w przedmiocie kosztów postępowania. Tym bardziej, że w orzecznictwie w zasadzie zgodnie przyjmuje się, iż w tzw. sprawach działowych (tj. o dział spadku, podział majątku wspólnego, zniesienie współwłasności) z reguły nie występuje pomiędzy zainteresowanymi sprzeczność interesów, gdyż jego wynik prowadzi zgodnie z interesem uczestników do wyjścia ze wspólności składników majątkowych i uregulowaniem wzajemnych stosunków majątkowych (vide: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 lutego 2012 roku, I CZ 133/11; z dnia 6 czerwca 2012 roku, IV CZ 13/12; z dnia 9 maja 2013 roku, II CZ 28/13 oraz z dnia 23 października 2013 roku, IV CZ 74/13).

SSO K. MarczakSSO I. SiutaSSO Tomasz Szaj

Zarządzenia:

1. odnotować;
2. odpis postanowienia doręczyć pełn. wnioskodawczyni;
3. akta ze skargą kasacyjną lub po upływie terminu do jej wniesienia zwrócić;

30.10.2018